

Informatie brochure

Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg Gelderland

De Wending, afdeling MeerZorg

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Algemene zaken	4
Afdeling	4
Team	4
Persoonlijke eigendommen	5
Accommodatie	5
Artsenbezoek	5
Bezoekregeling	5
Boodschappen	5
Computers	5
Corvee	6
Tv, radio, mobiele telefoon	6
Huisdieren	6
Bewonersoverleg	6
Maaltijden	6
Medicatie	6
Persoonlijke hygiëne	6
Post	7
Roken	7
Verlof	7
Vervoersregeling	7
Vitaliteit: dagbesteding en vrije tijd	7
Zorgtraject	8
Aanmelding	8
Financieel	8
Opname	8
EVV	8
Zorgplan	8
MDO	8
Ontslag	8
Vertrouwenspersoon	9
Dagstructuur	10
Huisregels	10
Brandveiligheid	12
Wat verwachten we van jou	12
Verzamelplaats	12

Inleiding

U bent opgenomen of u zult binnenkort worden opgenomen op De Wending, afdeling MeerZorg, onderdeel van het Leger des Heils W&G Gelderland. In deze brochure vindt u alle informatie over de afdeling, de geldende afspraken, dagstructuur, etc.

In 1981 is het Leger des Heils gestart met ontwenningencentrum De Wending in Ugchelen. Aanvankelijk had De Wending slechts één afdeling waar behandeling werd geboden aan mannen en vrouwen met een alcoholverslaving. In de loop der jaren is de Wending uitgegroeid tot een instelling voor verslavingszorg met verschillende afdelingen. Aan de Hoog Buurloseweg hebben we inmiddels de afdeling de Wending MeerZorg en de Wending Hoog Buurloo. In Apeldoorn zelf bieden we begeleiding aan cliënten die (weer) zelfstandig wonen. De afdelingen aan de Hoog Buurloseweg zijn schitterend gelegen te midden van uitgestrekte bossen en omgeven door enkele hectaren weide en tuin.

De MeerZorg is een afdeling voor zieke, verslaafde mannen en vrouwen die verpleging en medische zorg nodig hebben en niet in een regulier verpleeghuis terecht kunnen. De afdeling heeft plaats voor 23 cliënten. Er is 24 uur per dag verpleegkundig personeel aanwezig.

Tijdens uw opname krijgt u een verpleegkundige toegewezen (EVV, Eerst Verantwoordelijke Verpleegkundige) die gedurende de opnameperiode uw vaste aanspreekpersoon is. Deze verpleegkundige zal samen met u en in overleg met arts, maatschappelijk werker en fysiotherapeut een behandelplan opstellen.

Ook zal er in de loop van de opnameperiode met u gesproken worden over de periode ná opname. Samen met u wordt gekeken of u terug kunt naar zelfstandige woonruimte of dat er een andere woonvoorziening gezocht moet worden.

De MeerZorg is een onderdeel van het Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg Gelderland, waarvan het Stichtingsbureau is gevestigd in Almere.

Wanneer er nog vragen zijn na het doorlezen van deze brochure kunt u altijd contact opnemen met het Bureau Traject Management (BTM) via 055-538 0 333.

We heten u van harte welkom en hopen dat u een goede tijd zult hebben op de afdeling MeerZorg.

Afdeling

Op de MeerZorg worden mensen opgenomen met lichamelijke problemen én een verslavingsprobleem. Vaak is er ook sprake van dak- en thuisloosheid en/of gebrek aan een sociaal netwerk. Iedereen kan, ongeacht levensbeschouwing, nationaliteit, geaardheid of politieke overtuiging worden opgenomen. Van de zorgvrager wordt verwacht dat hij/zij respect heeft voor onze christelijke identiteit. Zo beginnen wij de week met een weekopening. Daarnaast wordt er voor en na de maaltijd een gebed uitgesproken en gelezen uit de bijbel.

Team

De MeerZorg werkt met een multidisciplinair team. Het team bestaat uit verpleegkundigen, activiteitenbegeleiders, een trajectmanager en een clustermanager. Het team wordt ondersteund door

verschillende disciplines van de Wending en de Atlant Zorggroep, zoals een verpleeghuisarts, verslavingsarts, maatschappelijk werker, fysiotherapeuten, psychologen, een diëtist en een ergotherapeut. Vanuit de flexpool van het Leger des Heils worden ook mensen ingezet, zoals verpleegkundigen en groepsbegeleiders. Daarnaast zijn er ook regelmatig stagiaires aanwezig.

Op de afdeling wordt 24-uurs zorg geboden, dit betekent dat er 24 uur per dag een verpleegkundige bereikbaar is en indien nodig een arts.

De MeerZorg bevindt zich op een alcohol- en drugsvrij terrein. Gebruik en/of het in bezit hebben van deze middelen is verboden. Bij vermoeden van gebruik en/of bezit in de kamer heeft personeel het recht de kamer te doorzoeken. Dit gebeurt altijd in bijzijn van de cliënt. De cliënt krijgt een sanctie en gevonden middelen worden afgenomen en vernietigd. Na gebruik van alcohol en/of drugs tijdens een verlofperiode, gaat de cliënt bij terugkomst op de afdeling ten allen tijde naar zijn kamer om overlast bij medecliënten te voorkomen. Controles d.m.v. ademtest en urinecontrole kunnen ten allen tijde plaatsvinden. Overtreding van dit beleid kan tot over-/uitplaatsing leiden.

Persoonlijke eigendommen

De MeerZorg is niet aansprakelijk voor het zoekraken van geld en/of persoonlijke eigendommen. De door u aangebrachte schade aan het gebouw of de inventaris wordt op u verhaald. Mocht u geld in de kluis willen bewaren, dan kunt u voor meer informatie terecht bij de activiteitenbegeleider of verpleegkundige.

Accommodatie

Iedere cliënt heeft de beschikking over een eigen kamer, die voorzien is van een eigen douche en toilet. Het is niet toegestaan om de kamers van andere cliënten te betreden. De huiskamer is voor alle cliënten toegankelijk. Hier wordt koffie en thee gedronken op vaste tijdstippen en worden de gezamenlijke maaltijden gebruikt. Het terras naast de huiskamer is voor elke cliënt toegankelijk. De verpleegpost bevindt zich bij de ingang van het gebouw en is uitsluitend bestemd voor het verplegend en (para)medisch personeel. De medicijnkamer is toegankelijk voor cliënten tijdens de medicatiedeeltijden.

Artsenbezoek

Twee keer in de week is de verpleeghuisarts aanwezig op de afdeling. Wanneer er zaken zijn die u bespreekbaar met arts wilt maken kunt u dit kenbaar maken bij de verpleging. Zij zorgen dat u de arts dan te spreken krijgt wanneer zij achten dat dit nodig is. Tijdens gesprekken met de arts zit er een verpleegkundige bij. Tijdens artsbezoek is het de bedoeling dat u op de afdeling aanwezig bent.

Bejegening

Wij vinden het prettig in huis een goede sfeer te bewaren. Daarom bejegenen we elkaar vriendelijk, respectvol en vloeken niet. Verbale en non-verbale agressie en seksuele intimidatie zijn niet toegestaan. Het bezit van gevaarlijke voorwerpen is

verboden. Het aangaan van een relatie met medecliënten is niet toegestaan. Dit geldt ook voor het plaatsen van aanstootgevende voorwerpen en posters in de eigen kamer. Fotograferen van een andere cliënt mag alleen met toestemming van de betreffende persoon. Het dragen van petten en jassen tijdens de maaltijd is ongewenst. Daarnaast zijn zonnebrillen binnenshuis ook ongewenst. Ook het dragen van nachtkleding of ochtendjas is in de huiskamer niet toegestaan.

Bezoekregeling

Bezoek is de gehele dag welkom tot 21:00 uur. Tijdens de maaltijden is bezoek niet gewenst. Bezoekers die onder invloed verkeren van alcohol en/of drugs worden geweigerd. Uiteraard is het meenemen van deze middelen verboden.

Boodschappen

Eén keer per week worden er boodschappen gedaan met de mensen die dat willen.¹ Op welke dag dit plaatsvindt, kunt u vragen aan de activiteitenbegeleiders. Aan hen kunt u ook kenbaar maken als u mee wilt. Wanneer u zelfstandig boodschappen wilt doen, moet u een verlobbriefje invullen. Hierover is meer te lezen onder het kopje verlob.

Computers

Op de afdeling staat één computer en twee laptops die door de cliënten gebruikt kunnen worden. Er zijn enkele afspraken gemaakt rondom het gebruik van de computers. Zo is het bezoeken van gokspelen en seksgerelateerde pagina's verboden. Daarnaast mag er niet gedownload worden op de computers.

---

¹ geen blik en glas

Corvee

De huishoudelijke dienst draagt zorg voor het schoonhouden van alle ruimtes binnen de instelling. Zelf draagt u zorg voor het opruimen en verzorgen van uw eigen kamer. Indien uw lichamelijke omstandigheden dit toelaten, zult u worden ingedeeld in een corveerooster. Deze taken omvatten lichte huishoudelijke werkzaamheden, zoals de tafel dekken, afruimen en de vaatwasser in- en uitruimen, etc. In principe heeft iedereen een eigen taak. Voor vragen hierover kunt u terecht bij de activiteitenbegeleiders.

Tv, radio, mobiele telefoon

Gebruik van tv/radio op de eigen kamer is toegestaan, mits anderen hierdoor niet gehinderd worden. Dat geldt ook voor het gebruik van een mobiele telefoon. Tijdens de maaltijden en de gezamenlijke activiteiten wordt u verzocht uw telefoon *op stil/uit* te zetten.

De televisie in de woonkamer is voor gezamenlijk gebruik, waarbij onderling rekening wordt gehouden met het kiezen van een programma. Pornografische films, extreem geweld en grof taalgebruik zijn niet toegestaan. Het geluid staat op een acceptabel niveau, zodat er nog wel verstaanbaar gepraat kan worden. Tijdens de maaltijden, koffie-/theepauzes, gezamenlijke activiteiten en na 23.00 uur staat de televisie uit. Op de kamers gaan alle tv's/radio's om 00.00 uur uit i.v.m. rust op de afdeling.

Huisdieren

Het houden van huisdieren is niet toegestaan.

Bewonersoverleg

Eén keer per maand vindt er een bewonersoverleg plaats. Deze zijn altijd in aanwezigheid van een verpleegkundige, activiteitenbegeleider en de clustermanager (tevens voorzitter).

Maaltijden

De tijden waarop de maaltijd wordt verstrekt, kunt u vinden in het dagprogramma (zie pagina 9). De maaltijden worden gezamenlijk gebruikt in de huiskamer. Wij verwachten u zowel bij het ontbijt, de middag- en avondmaaltijd, met uitzondering van bedlegerige cliënten. Wanneer u niet aanwezig bent, betekent dit geen maaltijd. Indien u om een geldige reden niet aanwezig kunt zijn, kunt u dit voortijdig aangeven bij activiteitenbegeleider of verpleegkundige. Er zal dan een maaltijd apart gezet worden. Soms wordt er een individuele afspraak gemaakt en kunt u op uw kamer eten.

Medicatie

Medicatie wordt uitsluitend verstrekt op voorschrift van de arts op de tijden die zijn voorgeschreven. Er wordt van u verwacht dat u zelf de medicatie komt ophalen bij de medicijnkamer, tenzij u hier niet toe in staat bent. Medicatie wordt onder toezicht van de verpleegkundige ingenomen, tenzij er met u andere afspraken zijn gemaakt. Een door u meegenomen medicatielijst en eventueel medicatie, dient u af te geven tijdens het opnamegesprek. De medicatie wordt teruggestuurd naar de apotheek. Wanneer u met ontslag gaat, wordt er een recept naar uw apotheek verstuurd of meegegeven. Vervolgens kunt u de medicatie ophalen of het wordt door de vervolginstelling verstrekt. Als u informatie wilt ontvangen over de medicatie die u gebruikt, kunt u dit opvragen bij de verpleegkundige.

Persoonlijke hygiëne

Wij hechten grote waarde aan zelfverzorging. Wij verwachten dat u elke morgen gewassen of gedoucht, en indien van toepassing, geschoren om 08.00 uur uw medicatie komt halen. Ook de kleding die u draagt dient schoon en heel te zijn. Eenmaal per week heeft u wasdag. Dan

kunt u, in overleg met de verpleegkundige uw persoonlijke was wassen. Ook krijgt u op deze dag schoon beddengoed. Als u om wat voor reden dan ook, eerder schoon beddengoed nodig heeft, kunt u daarom vragen. Dagelijks krijgt u schone handdoeken en washandjes aangeboden.

Post

Binnengekomen post wordt door het personeel aan u uitgereikt. Pakketjes worden in het bijzijn van het personeel opengemaakt. Uitgaande post kunt u afgeven bij het kantoor wanneer deze al voorzien zijn van postzegel.

Roken

Roken is uitsluitend buiten toegestaan op het terras. Alle ruimtes en eigen kamer dienen rookvrij te zijn. Roken voor de ingang en bij de nooduitgangen is niet toegestaan.

Verlof

Na de eerste week van opname is het mogelijk om één maal per week verlof aan te vragen, tenzij anders is afgesproken. Verlof is in overleg met de verpleeghuisarts en de EVV-er. De eerste keer verlof wordt minimaal een week van te voren aangegeven d.m.v. het invullen van een verlofbriefje. Nadat u de eerste keer met verlof bent geweest, kunt u het briefje 24 uur voor vertrek inleveren. Wanneer u een nacht weg wilt blijven, moet u het een week voor vertrek inleveren. Deze verlofbriefjes zijn te verkrijgen bij het verpleegkundig

personeel. Verloftijden zijn van 08.00 tot 20.00 uur.

Vervoersregeling

Wanneer u tijdens uw verblijf op de MeerZorg een externe instantie moet bezoeken (bv. het ziekenhuis, een overheidsinstelling, etc.), verwachten wij in eerst instantie dat vervoer door familie geregeld wordt. In uitzonderlijke gevallen kan er in overleg een beroep gedaan worden op vrijwilligers. Er kan overleg nodig zijn om het vervoer + de afspraak op elkaar te laten aansluiten. Mocht u vervoer nodig hebben voor verlof, familiebezoek, supermarkt, etc., dan moet u zelf vervoer regelen.

Vitaliteit: dagbesteding en vrije tijd

Op de afdeling stimuleren wij u om zoveel mogelijk de dagstructuur te volgen (zie pagina 9). Dit draagt bij aan uw vitaliteit en herstel. Binnen die dagstructuur is er daarom dagelijks ruimte voor een passende invulling van uw dag. Zo is er op werkdagen tussen 10 en 12 uur en tussen 13 en 17 uur ruimte voor zowel dagbesteding, als vrije tijdsactiviteiten. 50|50 Workcenter, onderdeel van het Leger des Heils, biedt diverse vormen van dagbesteding aan op het terrein zelf. De activiteitenbegeleiders geven invulling aan diverse vrije tijdsactiviteiten, ook in de weekenden.

Omdat voor iedereen verschillend is wat voor invulling h/zij geeft aan zijn/haar dag, zal tijdens het opstellen van het persoonlijke zorgplan met u gekeken worden wat binnen uw mogelijkheden past op het gebied van dagbesteding en vrije tijd.

Zorgtraject

Aanmelding

Voordat u op onze afdeling komt, wordt u aangemeld door uw verwijzer. Er wordt dan contact gelegd tussen de aanmelder en het BTM (Bureau Traject Management). Zij verzamelen gegevens en bepalen, in overleg met het multidisciplinair team, of u onder de doelgroep valt en welke indicatie noodzakelijk is voor opname. Vervolgens kunt u, na indicatiestelling en zodra er plek is, worden opgenomen op de MeerZorg.

Financieel

Indien u een ELV-indicatie heeft, zult u rekening moeten houden met uw eigen risico. Het eigen risico bepaalt hoeveel u zelf financieel dient bij te dragen; dat verschilt per persoon. Wanneer u een Wlz-indicatie heeft, betaalt u een eigen bijdrage. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van uw persoonlijke (inkomens)situatie. Bij een ELV-indicatie zult u verder nog een machtiging moeten tekenen voor een bijdrage aan de apotheekkosten. Dit hoeft niet wanneer u een Wlz-indicatie heeft. Als u hier vragen over heeft, kun u terecht bij uw verpleegkundige.

Opname

Er wordt een tijd afgesproken wanneer u wordt verwacht op de afdeling. Bij aankomst vindt er een opnamegesprek plaats tussen u en een verpleegkundige. De verpleegkundige zal u veel vragen stellen over uw lichamelijke en psychische gesteldheid, daarnaast zal h/zij uitleg geven over de gang van zaken op de afdeling. Tijdens dit gesprek zal er gevraagd worden uw medicatie in te leveren, deze wordt naar de apotheek gestuurd. Vanaf het moment dat u op de afdeling bent opgenomen, krijgt u medicijnen van de instelling.

Meegebrachte tassen en kleding die u draagt, worden samen uitgepakt en gecontroleerd.

EVV

Tijdens uw verblijf op de MeerZorg krijgt u een EVV'er toegewezen. EVV staat voor Eerst Verantwoordelijk Verpleegkundige. Deze verpleegkundige is gedurende uw opname het eerste aanspreekpunt. Op uw kamer is zichtbaar wie uw EVV'er is. De EVV'er zal in de eerste 14 dagen van opname met u het zorgplan maken en bespreken.

Zorgplan

Wanneer u bent opgenomen, wordt er samen met u een zorgplan gemaakt. Hierin staan de doelen beschreven waarvoor u bent opgenomen en waar u aan wilt werken. Dit kan te maken hebben met uw lichamelijke problemen, uw verslavingsproblemen maar het kan ook te maken hebben met uw vervolgtraject. Dit plan wordt in het multidisciplinair overleg besproken, wanneer alle betrokken partijen het eens zijn met het plan zal u gevraagd worden het plan te ondertekenen. Dit plan wordt regelmatig geëvalueerd. Deze evaluaties wordt u ook gevraagd om te tekenen. Ook zal uw EVV'er vervolgens opnieuw vragen uw plan te ondertekenen.

MDO

Eenmaal per week op woensdag vindt er een multidisciplinair overleg plaats. Hierbij zijn aanwezig: de verpleeghuisarts, een verpleegkundige en de trajectmanager. Indien wenselijk kunnen andere disciplines aanschuiven, bv. de EVV'er. Ook kunt u zelf en/of uw verwijzer worden uitgenodigd er bij aanwezig te zijn, wanneer de situatie daar om vraagt.

Ontslag

Wanneer alle doelen uit het zorgplan behaald zijn óf uw situatie kan op deze afdeling niet meer verbeteren óf uw

indicatieperiode verloopt, zal er in overleg met de arts een ontslagdatum bepaald worden. Indien mogelijk zal er in overleg met u een vervolgtraject in gang gezet worden.

Vertrouwenspersoon

Binnen het Leger des Heils Gelderland wordt ernaar gestreefd u zo goed mogelijk te begeleiden en te behandelen. Toch kan het gebeuren dat u het niet eens bent met de algemene gang van zaken of de manier waarop een medewerker van het Leger des Heils Gelderland met u omgaat. Een eerste stap kan zijn een gesprek aan te gaan met de betrokken medewerker of diens leidinggevende. Een dergelijk gesprek biedt u en de medewerker de kans op verbetering en / of herstel van het vertrouwen. Ook kunt u de interne cliëntvertrouwenspersoon raadplegen. Bert van Laar is de client-vertrouwenspersoon voor LdH Gelderland. Hij kan u verder helpen. Zijn gegevens zijn hieronder vermeld. Meer informatieve vindt u in de klachtenfolder op de afdeling.

Mobiel: (06) 51 71 20 36

Mail: cliëntvertrouwenspersoon@legerdesheils.nl

Dagstructuur

07:30-08:00 uur	wekronde (met uitzondering van het weekend, dan kunt u uitslapen)
08:00-08:30 uur	douchen + aankleden
08:00-08:45 uur	medicatie ophalen
08:00-10:00 uur	doorlopend ontbijt (weekend: 09:00 tot 11:00 uur)
10:15 uur	koffie drinken
10:15-12:00	dagbestedings- en vrije tijdsactiviteiten
12:00-12:15	medicatie ophalen
12:15-12:45 uur	warme maaltijd
13:00-17:00	dagbestedings- en vrije tijdsactiviteiten
14:30 uur	koffie drinken
17:00-17:30 uur	medicatie ophalen
17:30-18:00 uur	broodmaaltijd
19:00 uur	koffie drinken
20:30-22:30 uur	frisdrank aanwezig
23:00-07:00 uur	huiskamer gesloten
00:00-06:00 uur	tv/radio uit op slaapkamers i.v.m. rust op afdeling
Corvee:	zie lijst in huiskamer voor taak + tijdstip

Huisregels

- Gebruik van alcohol en drugs is te allen tijde verboden evenals het gebruik van (reclame) middelen die naar gebruik verwijzen. Als cliënten onder invloed zijn van alcohol of drugs, dan blijven zij op hun kamer en treden niet in contact met andere cliënten. Zij komen niet in de huiskamer/gezamenlijke ruimtes. Er kan ten alle tijden een urine-, blaas- of kamercontrole plaats vinden. Alcohol houdende middelen worden ingenomen. Hierbij kunt u denken aan mondwater, aftershave enz.
- We verwachten dat u zich respectvol gedraagt. Aggressie, zowel verbaal als non-verbaal, evenals seksuele intimidatie accepteren wij niet. U verblijft tijdens opname in een groep en daarom vragen we u rekening te houden met andere mensen (bv. geen geluidsoverlast).
- Het in het bezit hebben van gevaarlijke voorwerpen en wapens is verboden evenals het plaatsen van aanstootgevende voorwerpen en posters in de eigen kamer.
- Binnen in het gebouw en op de kamers mag niet gerookt worden i.v.m. brandgevaar, buiten alleen op de daarvoor aangegeven plekken. Binnen mogen geen kaarsen of andere brandgevaarlijke dingen aanwezig zijn.
- Bij vertrek vragen wij u om alleen uw eigen inrichting / persoonlijke eigendommen van uw kamer mee te nemen.
- Tijdens uw verblijf op de MeerZorg verwachten wij dat u, wanneer uw persoonlijke situatie dit toelaat, de dagstructuur volgt.

Regels, niet om jou te beperken, maar om het samen goed te hebben.

Brandveiligheid

In deze instructie zal beschreven worden wat er van jou als cliënt wordt verwacht in geval van een calamiteit.

Wat verwachten we van jou

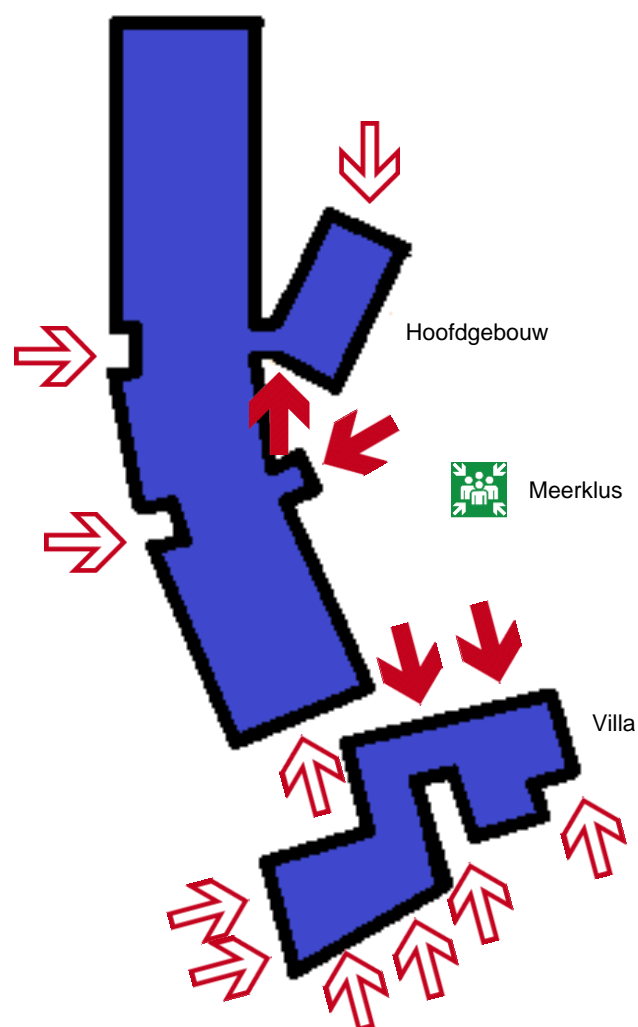
Binnen het Leger des Heils doen we wat we kunnen om de veiligheid van medewerkers en cliënten te waarborgen. Van jou als cliënt verwachten we dat je hieraan mee werkt en wanneer nodig je medewerking verleent. Dat betekent:

- Je volgt de instructies van medewerkers/ BHV'ers altijd op;
- Je werkt altijd mee met een ontruimingsoefening;
- Je gaat naar de verzamelplaats bij het afgaan van het ontruimingsalarm en blijft daar totdat je andere instructies krijgt;
- Je houdt de rookmelder op je kamer vrij van obstakels;
- Je rookt niet binnen in het gebouw;
- Je zorgt dat de vluchtroutes vrij zijn van obstakels;
- Je verleent medewerking bij de controles die uitgevoerd worden in het kader van (brand)veiligheid;
- Als je iets ziet wat niet hoort, geef je dit direct aan bij het team.

De kaart op de volgende pagina, over 'wat te doen bij ...' moet in iedere kamer aanwezig zijn, is dit niet het geval meld het bij het team zodat zij dit kunnen doorgeven aan facilitaire zaken.

Verzamelplaats

Onderstaand een kaart waarop de verzamelplaatsen zijn aangegeven. De Wending heeft 1 verzamelplaats. Wanneer het ontruimingsalarm klinkt (herhaaldelijk, luid alarm met hoge tonen), wordt je geacht naar de verzamelplaats toe te gaan en te blijven. Je blijft op de verzamelplaats totdat je andere instructies van de medewerkers ontvangt. Ook bij een ontruimingsoefening moet je hiernaar toe.

Hoofdingang brandweer

Neveningangen brandweer

Verzamelplaats

▶ WAT TE DOEN BIJ

BRAND / CALAMITEIT

- Blijf kalm
- Bel alarmnummer 112
- Vermeld: - Wie u bent
- Waar het is
- Wat het is
- Bij brand; probeer te blussen met de beschikbare blusmiddelen

ONGEVAL

- Blijf kalm
- Bel alarmnummer 112
- Vermeld: - Wie u bent
- Waar het is
- Wat het is
- Stel betrokkene(n) gerust

▶ ONTRUIMING

- Staak alle telefoonverkeer
- Schakel apparatuur uit
- Sluit ramen en deuren
- Help minder validen
- Verlaat het gebouw, volg de aangegeven route
- Gebruik geen lift (indien aanwezig)
- Verzamel op de verzamelplaats

MELD VERDACHT ZAKEN MAAR RAAK DEZE NOOIT AAN

samenleven
doe je dus
niet alleen

Doen wat we geloven